

Силабус навчальної дисципліни
«Соціально-політичні студії»

Спеціальність	Без обмежень за спеціальностями
Освітня програма	Без обмежень за освітніми програмами
Освітній рівень	перший рівень вищої освіти (бакалавр)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська, англійська
Курс / семестр	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год. Семінарські заняття - 20 год. Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра	Кафедра загального мовознавства та іноземних мов, 319-Ц, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-zagalnogo-movoznavstva-ta-inozemnikh-mov.html університету
Викладач	Чернишов Віктор Володимирович, к.філос.н., доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	hum.chernyshov@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 319-Ц відповідно до графіку
Метою навчальної дисципліни є набуття студентами знань про політичну систему суспільства, розуміння сутності, закономірностей, випадковостей та перспектив розвитку соціально-політичних подій, явищ, соціально-політичної свідомості та культури.	
Результати вивчення навчальної дисципліни – курс «Соціально-політичні студії» має на меті формування наступних загальних компетентностей: <ul style="list-style-type: none">- здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;- здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями;- здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;- здатності бути критичним і самокритичним;- здатності генерувати нові ідеї (креативність).- здатності виявляти, ставити та вирішувати (соціально-політичні) проблеми;- здатність приймати обґрунтовані (соціально-політичні) рішення.- здатність працювати в команді;- здатність до міжособистісної (соціально-політичної) взаємодії;- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.- здатність діяти соціальноповідально та свідомо. Особливу увагу в межах курсу приділено базовим принципам та практикам сучасного соціально-політичного життя.	
Передумови для навчання Дисципліна базується на шкільних курсах історичного, культурологічного та суспільнознавчого циклів: «Історія», «Людина і світ», «Культурознавство», тощо. Щоправда, засвоєння інших дисциплін гуманітарного, історичного, філософського та суспільного циклів, зокрема таких як «філософія», «історія», «логіка», «релігієзнавство», «соціологія», «політологія», «етика та естетика», хоча й не є безумовною необхідною передумовою для вивчення даного курсу, проте, може стати у нагоді під час засвоєння матеріалів даного курсу.	
Зміст навчальної дисципліни Тема 1. Предмет, метод і структура суспільно-політичних студій. Політика у повсякденному	

житті суспільства. Що таке політика? Розмаїття підходів до суспільно-політичних студій. Традиційна політологія. Соціальна наука та політика. Школи суспільно-політичної думки. Теорії, моделі й парадигми сучасних соціально-політичних студій. Радикальна та постмодерна критика.
Тема 2. Суспільно-політичні системи. Держава та суспільство. Бездержавні політичні утворення: родоплемінне суспільство. Феодалізм: безнаціональні держави (королівства, царства, імперії). Нації та держави. Національна держава та суверенітет. Міжнаціональна політика. Наднаціональна політика: міжнародні інституції. Багатонаціональні утворення та «глобалізація». Політика як всесвітня діяльність.

Тема 3. Базові поняття. Людська природа, суспільство і політика. Чи існує необхідність у існуванні держави? Чому ми маємо слухатись державу? Проблема природи авторитету. Що таке справедливість? Індивідуалізм проти колективізму. Права: природні, людські, законні. Проблема рівності. Негативна та позитивна свобода. Дослідження соціально-політичних понять.

Тема 4. Суспільно-політичні ідеології. Суспільно-політичні ідеології. «Праві» та «ліві». Стара форма «правої» ідеології: монархізм. Праворадикальні ідеології: нацизм та фашизм. «Ліві» ідеології. Марксизм. Ліворадикальні ідеології: марксизм-ленінізм, сталінізм. Інші різновиди марксизму. Інші радикальні ідеології (радикалізм): радикальний теїзм (католицький, протестантський, ісламський). Політичний радикалізм: екологи, феміністки, тощо. Лібералізм. Консерватизм. Тетчеризм та неоконсерватизм. Християнська демократія. Соціалізм та соціальна демократія. Комунітаризм (ком'юнітаризм) і «третій шлях».

Тема 5. Суспільно-політичні процеси. Поняття «політична ідентичність». Політична соціалізація і політична культура. Містечковість (локалізм), етніцизм, націоналізм, расизм, релігійні ідентичності, універсалізм. Расові, етнічні, релігійні конфлікти. Домінування, асиміляція й соціальний плюралізм. Еліти, класи та соціальний плюралізм. Поняття «соціально-політичні зміни». Державні перевороти та революції. Терор і тероризм. Класові конфлікти у ХХІ ст. Постіндустріальна політика – це інформаційна політика? Лінії суспільно-політичних розломів: «Схід» проти «Заходу» та «Північ» проти «Півдня».

Тема 6. Держава та суспільно-політичні режими. Типи держави. Демократія, суспільство добробуту та ринок. Форми представницької демократії. Військова демократія. Громадянська автократія. Тоталітарний режим. Нацистський режим. Радянський режим. Ісламський режим – розрив шаблону? Багаторівневий режим. Європейські політичні інституції. Місцеве самоуправління.

Тема 7. Демократія. Що таке демократичне управління? Пряма та представницька демократія. «Правила гри». Виборчі системи. Законодавець. Виконавець. Судочинець. Конституції і конституціоналізм. Права і конституції. Плюралістична політика. Корпоративізм. Централізація. Політична комунікація. Політичні партії. Політичний маркетинг. Зацікавлені групи. Засоби масової інформації (мас-медіа). Інтернет. Демократія і спілкування.

Тема 8. Суспільно-політична діяльність. Суспільно-політична діяльність: проблеми та їх розв'язання. Обрання механізму прийняття рішень. Обрання механізмів соціальних механізмів прийняття рішень. Справа за ринком. Проблеми прийняття ринкових рішень. Добровільні організації. Раціональне ведення суспільно-політичної діяльності: бюрократія. Проблеми «раціонального» ведення суспільно-політичної діяльності. Зростання необхідності прийняття рішень. Прогрес у суспільно-політичній діяльності. Упровадження суспільно-політичної діяльності. Управління місцевою соціально-політичною діяльністю. Багаторівневе управління. Оцінка суспільно-політичної діяльності. Моніторинг суспільно-політичної діяльності. Оцінка результатів суспільно-політичної діяльності: розподіл благ та надходжень. Політичні акції.

Сторінка курсу на платформі Moodle Розміщено: робоча програма дисципліни, робочий план (технологічна карта), завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів.
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3995>

Рекомендовані джерела

Базова

1. Аляев Г. Є. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. □ Вид. 3-тє, випр. та доп. – Полтава: АСМІ, 2012. – 320 с.
2. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія: Навч. посібн. – 7-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 415 с.

3. Політологія: Підручник. 3-тє вид., перероб., доп. / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 567 с.
4. Handbook of Politics: State and Society in Global Perspective / Kevin T. Leicht and J. Craig Jenkins eds. New York: Springer, 2010. – 668 p.
5. Harrison, Lisa. Politics: the Key Concepts / Lisa Harrison, Adrian Little, Edward Lock. London, New York: Routledge, 2015. – 206 p.
6. Minogue, Kenneth. Politics: A Very Short Intorduction. Oxford: Oxford University Press, 1995, 2000. – 118 p.
7. Organski, A.F.K. World Politics (2nd ed.). New York: Alfred A. Knopf, 1968. – 525 p.
8. Political Theories for Students / Matthew Miskelly and Jane Noce eds. Detroit, New York, San Diego, San Francisco, Boston, New Heaven Conn., Waterville, Maine, London, Munich: Gale Group, Thompson Learning, 2002. – 429 p.
9. Social and Political Philosophy: Readings from Plato to Gandhi / John Somerville and Ronald E. Santoni eds. New York: Anchor Books, 1963. – 369 p.
10. Tansey, Stephen D. Politics: the Basics / Stephen D. Tansey and Nigel Jackson (4th ed). – London, New York: Routledge, 2008. – 280 p.

Допоміжна

1. Дмитренко М. А. Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції : [монографія]. – К.: Ун-т «Україна», 2011. – 820 с
2. Європейський Союз: економіка, політика, право : енцикл. слов. [Андрєєва О. М. та ін. ; редкол.: В. В. Копійка (голова) та ін.]. – К. : Київський університет, 2011. – 367 с.
3. Політична наука. Методи досліджень : підручник / за ред. О. А. Габрієляна. – К. : Академія, 2012. – 317 с.
4. Політологічний енциклопедичний словник / Інститут держави і права НАН України ім. В. М. Корецького / Ю. С. Шемшученко (відп. ред.), В. П. Горбатенко (упоряд.). – 2.вид., доп. і перероб. – К.: Генеза, 2004. – 735 с.
5. Політологія: відповіді на питання екзаменац. білетів. : навч. посіб. / за ред. д-ра політ. наук, проф. В. Ф. Цвиха. – К. : Знання, 2012. – 374 с.
6. Політологія: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра іст. наук, проф. М. П. Гетьманчука. – К. : Знання, 2011. – 415 с.
7. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник / За ред. проф. Ф. М. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 704 с.
8. Політологія: підручник / М. М. Вегеш (ред.). — 3-тє вид., перероб. і доповн. — К.: Знання, 2008. — 384 с.
9. Прикладна політологія: навч. посіб. / В. П. Горбатенко (ред.). — К.: Академія, 2008. — 472 с.
10. Рудич Ф.М. Політологія: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 480 с.
11. Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 576 с.
12. Юрій М. Ф. Політологія: Підручник. – К.: Дакор, КНТ, 2006. – 416 с.

Система оцінювання результатів навчання

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено до 80 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 80 балів.

Присутність на заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є диференційований залік, що здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Відповіді, доповіді та участь в обговоренні на семінарському занятті	70
Залік	30
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкали оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	
1 - 34	F	незадовільно

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує підготовки до практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; опрацювання лексичного та граматичного матеріалу у текстовій або аудіо формі. Виконання практичних завдань має демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3995>.

